

Kodeksy etyczne – zagadnienia wstępne

Grzegorz Włodarczyk

Starszy ekspert ds. compliance

„Etyka nawołuje do czegoś wyższego: (...) do poszanowania samego siebie, do życia zgodnego z ideałem” (Piotr Kropotkin 1842–1921).

Etykę biznesu definiuje się jako etykę organizacyjną, opierającą się na uporządkowanym systemie norm, czyli kodeksów. Kodeksy te noszą zwykle nazwę kodeksów etycznych, a zawarte są w nich nie tylko „normy moralne” zdefiniowane na potrzeby danego aktu, ale także różnego rodzaju zalecenia, jak należy postępować w danej sytuacji lub czego unikać.

Można się oczywiście zastanawiać, co wspólnego mają ze sobą tak różne, na pierwszy rzut oka światy, jak etyka i biznes? W końcu z jednej strony mamy świat moralnych wyborów, z drugiej świat nastawiony na produkcję i zysk. Warto jednak zauważyć, iż zysk danego przedsiębiorstwa wypracowują pracownicy, a więc ludzie, kierujący się, na co dzień określonymi zasadami moralnymi, dokonujący etycznych wyborów etc.

Nie jest istotnym, że każdy z nas – pracowników, kierując się ogólnie pojmowanym relatywizmem, dokonuje etycznych wyborów i sam, na własny użytek, definiuje i przyjmuje określone kategorie „dobra” i „zła”, gdyż kodeksy etyczne ograniczają się do wskazywania etycznych norm w zakresie związanym z działalnością pracowników na rzecz pracodawcy, całą resztę pozostawiając indywidualnym decyzjom jednostek.

Zgodnie z przyjętą w biznesie „miękką definicją” (niewynikającą z określonego aktu prawnego) kodeksów etycznych, są to zwykle niesprzeczne układy norm, regulujące „sferę moralną”, wyznaczające stosunek jednostki do innych osób, grup czy nawet do samej siebie.

Udowodnione zostało, że dobrze zaprojektowany kodeks etyczny zmniejsza ilość złych praktyk w danej instytucji oraz zwiększa zaufanie klientów, kontrahentów, partnerów, wiarygodność personelu, lojalność pracowników, a także chroni reputację firmy.

Wartości kodeksów etycznych powinny zostać zidentyfikowane przez pracowników, co w praktyce oznacza, że pracami nad kodeksami mogą zająć się specjalnie do tego powołane zespoły, które mają za zadanie zidentyfikować wartości etyczne obowiązujące w danym przedsiębiorstwie.

